

Az ismeretkör: A közösség, a csoport és a család pedagógiai és pszichológiai ismeretei

Kredittartománya: 8 kredit

Tantárgyai:

- 1.) Szociálpszichológia
- 2.) A család mentálhigiénés vonatkozásai

Tantárgy neve: Szociálpszichológia	Kreditértéke: 4 kredit
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 50 % elmélet 50 % gyakorlat	
A tanóra típusa: előadás és gyakorlat óraszám: Nappali: 15 óra előadás, 15 óra szeminárium, összesen 30 óra/ félév Levelező: 5 óra előadás, 5 óra szeminárium, összesen 10 óra/félév Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők: <ul style="list-style-type: none">• a szorgalmi időszak heteire lebontott és minden órára részletesen kidolgozott tematika elérhető a Neptunban• az előadások témaköreinek ppt-i elérhetőek a Neptunban• a feladatok, a kidolgozásuk és értékelésük részletes szempontsora, digitális forrásai a Neptunban elérhetőek	
A számonkérés módja: vizsga Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további módok: <ul style="list-style-type: none">• választott témakörből egy dolgozat beadása• a kiadott témakör csoportmunkában való kidolgozása, közös tudásmegosztási felület létrehozása, a folyamat és a végeredmény bemutatása	
A tantárgy tantervi helye: 1. félév	
Előtanulmányi feltételek: -	
Tantárgyleírás: A kurzus célja, hogy megismertesse a résztvevőket a szociálpszichológia tudományának kiemelt vizsgálati területeivel, és ezzel összefüggésben a tudomány elméleti alapjaival, gyakorlati hasznosíthatóságával, kísérleti eredményeivel, szaknyelvével és fogalmi apparátusával. Ennek keretében a kurzus elsősorban olyan témákra fókuszál, amelyek felhasználhatóak az önismeret kitágításához, az ember értékelési és észlelési mechanizmusainak megismeréséhez, illetve hasznosíthatók a társak megismerésében. A félév ez mellett képet nyújt azokról a főbb társas viszonyokról és működésükről, melyek egy közösséget, társadalmat működtetnek. A kurzus 2 átfogóbb témára összpontosít: D) <i>társas észlelés:</i> 1) az én felderítése, a self-re irányuló kérdések és válaszok, 2) a másik észlelése és megismerése, benyomások és következtetések, 3) Burkolt személyiségelméletek 4) Attribúció elmélet, énattribúció	

II) *társas helyzet, hatás, befolyás*: 1) értékek, normák, konformitás és a szocializáció, 2) attitűd és attitűdváltoztatás, 3) a társadalmi csoportok és megismerésük – kategorizáció, sztereotípiák, előítéletek, diszkrimináció 4) Személyközi kommunikáció, nem verbális kommunikáció

kötelező, illetve ajánlott irodalom:

Kötelező irodalom:

- 1.FORGAS, Joseph (1989): *A társas érintkezés pszichológiája*. Gondolat Kiadó, Budapest, ISBN 963-282-223-4
- 2.FISKE, S. T. (2006): *Társas alapmotívumok*. Osiris Kiadó, Budapest, 239-295.o., ISBN 963-389-829-3
3. LENGYEL Zsuzsanna (szerk.), (1997): *Szociálpszichológia Szöveggyűjtemény*. Osiris Kiadó, Budapest. ISBN 963379183 9
4. HUNYADY György (szerk.), (1984): *Szociálpszichológia*. Gondolat Kiadó, Budapest, ISBN 963-281-424-X
- 5.ARONSON, Elliot (1978): *A társas lény*. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, ISBN 963-220-611-8

Ajánlott irodalom:

- 1.ERIKSON, Erik (2002): *Gyermekkor és társadalom*. Osiris Kiadó, Budapest, ISBN 963-389-308-9
- 2.MEAD, G. H. (1973): *A pszichikum, az én és a társadalom*. Gondolat Kiadó, Budapest, 55-78, 185-209, 221-254.o.
- 3.BERNE, Eric (1987): *Emberi játsszámok*. Gondolat Kiadó, Budapest, ISBN 963-281-751-6
- 4.MÉREI Ferenc (1989): *Társ és csoport: tanulmányok a genetikai szociálpszichológia köréből*. Akadémiai Kiadó, Budapest, ISBN 963-05-4698-1
- 5.GOFFMAN, Erving (1981): *A hétköznapi élet szociálpszichológiája*. Gondolat Kiadó, Budapest, ISBN 963 280 614 X

Azok az előírt szakmai kompetenciák, kompetenciaelemek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- Birtokában van a fejlesztő, támogató és védelmet nyújtó közösségi háló kiépítésére vonatkozó vezetési ismereteknek.
- Átfogóan ismeri az egyén és a közösség jóllétének kölcsönhatását, ennek lélektani megalapozottságát.
- Átfogóan ismeri az emberi kapcsolati formák sajátosságait, hatásait, működési feltételeit.
- Mélyrehatóan ismeri a kapcsolatépítésre szoruló egyének, csoportok sajátos problémáit, pszichés állapotuk általános jellemzőit.
- Átfogóan ismeri a testi-lelki egészség szempontjából veszélyeztetett életkorral kapcsolatos, illetve pszichoszociális fejlődésükben akadályozott társadalmi csoportok sajátos problémáit és potenciális erőforrásait.
- Mélyrehatóan ismeri a mentálhigiénés segítő kapcsolat elméletét és módszertanát.
- Ismeri a munkavégzéséhez szükséges felmérési és kutatási módszereket.
- Ismeri szakterületének digitális ismeretszerzési eszközeit, IKT-technikáit és

probléma-megoldási módszereit.

b) képességei

- Képes az egyének, csoportok, közösségek, intézmények eredeti, társas és közösségi erőforrás-értékeinek feltárására, tudatosítására és mobilizálására, az egyéni és társas jóllét megőrzésére.
- Képes reflektálni a társadalmi és kulturális hovatartozási mintázatok sokféleségére, és ezek figyelembe vételével képes kölcsönös elfogadáson alapuló lokális közösségi struktúrák kiépítésére.
- Képes segítő kapcsolat kialakítására, és a megküzdéséhez szükséges adekvát segítségnyújtásra a kliens életvezetési és kapcsolathányból eredő problémáiban és veszteségei feldolgozásában.
- Képes a munkaterületén elvégzendő felmérésekhez szükséges kutatási módszerekhez megfelelő szintű ismeretek megszerzésére és alkalmazására.
- Képes munkájának a szakmai etikai szabályok betartásával történő, felelős végzésére.
- Szakterületén rendelkezik a hatékony elektronikus információkeresés, információfeldolgozás, információkutatás, információközvetítés ismereteivel, az elektronikus forrásokat használja.

c) attitűdje

- Mentálhigiénés szemlélettel rendelkezik.
- Az egyén és a közösség önálló cselekvését, képessé tételét (empowerment) tartja szem előtt a cselekvési stratégiák megtervezésében.
- Tartózkodik az emberek megítélésétől.
- Empatikus, szociális és interkulturális érzékenységgel bír.
- Kreatívan, kritikusan, innovatívan viszonyul az információs műveltséghez, eredményesen tájékozódik a XXI. századi literációs kultúrában.
- Felelős és kezdeményező szerepet vállal az egészségfejlesztés, a fenntartható fejlődés elveinek és gyakorlati kontextusba átültetésének, a szakmájának és a közösség érdekeinek szolgálatába állítására.

d) autonómiája és felelőssége

- Munkakörének megfelelően felelős lelki egészségvédő és személyiséget erősítő beavatkozásokat kezdeményezni, egyéni és csoportos szinten.
- Kezdeményezi és részt vesz az egészség megőrzését szolgáló programok megvalósításában.
- Felelősen, etikusan, kritikusan, biztonságosan működik együtt minden partnerével a digitális kommunikációban.
- Tudatos, kritikus, önreflektív, innovatív a digitális kultúra alakításában.

Tantárgy felelőse: Dr. Radványi Katalin, főiskolai tanár, Ph.D

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k):

Dr. Gombás Judit, főiskolai docens, Ph.D,

Dr. Elekes Györgyi, főiskolai docens, Ph.D